Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Stalna konferencija gradova i opština

Savez gradova i opština Srbije

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu

God. I, br. 4 — Beograd, 22. jun 2018. godine

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

NOVO

- ✓ Uvođenje obaveze sprovođenja postupka javne rasprave za donošenje najznačajnijih opštih akata
- ✓ Jasno definisan položaj mesne samouprave
- ✓ Proširen okvir za ostvarivanje međuopštinske saradnje

ULOGA SKGO U PROCESU IZRADE ZAKONA

Tokom procesa izrade izmena i dopuna Zakona o lokalnoj samoupravi i definisanja pitanja koja treba unaprediti, Stalna konferencija gradova i opština – Savez gradova i opština Srbije (SKGO) je aktivno sarađivala sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave (MDULS) i svojim predlozima umnogome doprinela konačnom sadržaju Zakona. Osim neposredne saradnje na izradi izmena i dopuna ZLS-a, MDULS i SKGO zajednički su organizovale i proces javne rasprave o nacrtu ovog propisa u kojem su učestvovali predstavnici velikog broja gradova i opština u Srbiji.

NOVINE KOJE DONOSI ZAKON O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Izmene i dopune ZLS-a donose brojna važna unapređenja postojećeg sistema lokalne samouprave, ali kao posebno važne želimo da izdvojimo nove odredbe koje se odnose: 1) na učešće javnosti u radu lokalne samouprave; 2) proširivanje delokruga opštinskog veća; 3) uređivanje, funkcionisanje i nadzor mesne samouprave – mesnih zajednica; 4) i ostvarivanje međuopštinske saradnje.

U cilju davanja mogućnosti građanima da učestvuju u kreiranju i donošenju odluka, izmene ZLS uvode obavezu sprovođenja postupka javne rasprave za donošenje najznačajnijih opštih akata (statuta, budžeta – u domenu planiranja lokalnih investicija, strateškog plana razvoja, utvrđivanja stope lokalnih prihoda ili usvajanje prostornih i urbanističkih planova) i proširenje kruga ovlašćenih predlagača za sprovođenje javne rasprave, u smislu da to može inicirati i kvalifikovani broj samih građana i 1/3 odbornika. Takođe, novi Zakon utvrđuje obavezu za nadležni lokalni organ da preko Internet prezentacije ili na drugi način, obavesti javnost da je počeo sa pripremom propisa koji donosi skupština. Konačno, izmenama ZLS broj potpisa za građansku inicijativu sada iznosi fiksnih 5% od ukupnog broja građana sa biračkim pravom i definisana je mogućnost da radna tela lokalne skupštine u skladu sa potrebom organizuju javna slušanja o propisima i odlukama o kojima odlučuje skupština, čime se dodatno podstiče učešće javnosti u radu lokalne samouprave.

Usvojenim izmenama ZLS, određuju se kriterijumi za utvrđivanje broja članova gradskog/opštinskog veća i

proširuje delokrug opštinskog veća koje će od sada pored ranijih nadležnosti biti nadležno da: a) prati realizaciju programa poslovanja i vrši koordinaciju rada javnih preduzeća čiji je opština osnivač b) podnosi tromesečni izveštaj o njihovom radu skupštini opštine, c) vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom.

JASNO DEFINISANJE POLOŽAJA MESNE SAMOUPRAVE

Bitne izmene i dopune osnovnog pravnog okvira za lokalnu samoupravu, odnose se na bolje i jasnije definisanje položaja mesne samouprave i rada njenih organa, kao i uvođenja prava nadzora organa JLS nad zakonitošću rada i akata mesne zajednice. Usvojenim izmenama ZLS proširena su ovlašćenja opštine u pogledu uređivanja okvira za mesnu zajdenicu, definisani su osnovni principi izbora za savet mesne zajednice, način izbora predsednika mesne zajednice, kao i osnovni delokrug rada saveta. Takođe, uređen je postupak u kome JLS može u skladu sa potrebom reagovati u procesu ocene ustavnosti i zakonitosti opšteg akta mesne zajednice odnosno u nadzoru nad njegovom usaglašenosti sa statutom, aktom o osnivanju mesne zajednice ili drugim lokalnim propisom. Važne novine su i ine kojima se definišu uslovi i procedura u kojima se može raspustiti Savet MZ. Konačno, nove odredbe ZLS uređuju da opština ili grad pružaju pomoć MZ u obavljanju njenih administrativno-tehničkih i finansijsko-materijalnih poslova.

MEĐUOPŠTINSKA SARADNJA – KLJUČNI PRAVAC RAZVOJA LOKALNE SAMOUPRAVE

SKGO smatra da su izuzetno važne izmene nacionalnih propisa kojima se proširuje okvir za ostvarivanje međuopštinske saradnje u Srbiji, jer ona predstavlja jedan od ključnih pravaca daljeg razvoja lokalne samouprave. Izmene ZLS i Zakona o državnoj upravi koje je ove nedelje usvojila Narodna skupština proširuju mogućnost ostvarivanja međuopštinske saradnje i na poslove iz poverenih nadležnosti. Takođe, izmenama ZLS detaljno se uređuje sadržaj sporazuma o saradnji JLS i sam način ostvarivanja saradnje između gradova i opština u Srbiji u sprovođenju njihovog delokruga.

JOŠ NOVINA U ZAKONU.....

Pored pomenutih novina, novi ZLS sadrži i druge značajne izmene i dopune kojima se otklanjaju nedostaci u primeni Zakona i dalje unapređuje okvir za lokalnu samoupravu u Srbiji. Od brojnih novina izdvojili bismo sledeće koji se odnose na: 1) sazivanje sednica skupštine opštine/grada, 2) preduslova za uspešno vršenje dužnosti odbornika, 3) položaj pomoćnik predsednika opštine/gradonačelnika, 4) ostavku predsednika opštine/gradonačelnika, 5) promenu radnopravnog statusa zamenika predsednika skupštine opštine/grada, kao i sastav i rad saveta za međunacionalne odnose.

SKGO smatra da će sa novim zakonskim rešenjima opštine i gradovi biti u poziciji da još bolje, kvalitetnije i efikasnije obavljaju sve poslove i da razvijaju lokalnu samoupravu u praksi. Zato SKGO podržava usvojene izmene i dopune sistemskog Zakona o lokalnoj samoupravi, kao i dalje usklađivanje sistema lokalne samouprave u Srbiji sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, usvajanjem važnog Dopunksog Protokola ove Povelje.

DA BISMO PODRŽALI IMPLEMENTACIJU ZAKONA, SKGO ĆE.....

U narednom periodu, SKGO i MDULS će uz podršku Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC) zajednički obezbediti značajnu podršku u implementaciji novih rešenja iz Zakona o lokalnoj samoupravi. U okviru toga posebno se planira izrada modela lokalnih akata koje je potrebno uskladiti usled izmene ZLS-a (prvenstveno Statuta JLS; Poslovnika Skupštine opštine/grada ili Odluke o mesnim zajdenicama), organizacija regionalnih prezentacija novog pravnog okvira i pfredloženih modela i obezbeđivanje potrebne savetodavne pomoći gradovima i opštinama u sprovođenju novog pravnog okvira. Takođe, SKGO i MDULS će raditi na izradi modela ugovora o međuopštinskoj saradnji u različitim oblastima, kako bi se pomoglo njeno inteziviranje u praksi. Konačno, posebno će se organizovati regionalne obuke za sve lokalne samouprave o obezbediti direktna tehnička podrška za jedan broj gradova i opština u praktičnoj implementaciji novih rešenja, posebno u oblasti učešća javnosti u radu lokalnih vlasti kroz javne rasprave i druge oblike učešća građana u procesima odlučivanja u lokalnoj zajednici.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna Skupština Republike Srbije je 20. juna 2018. godine usvojila Zakon o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi koji predstavlja korak ka efikasnoj, kvalitetnoj, modernoj i otvorenoj lokalnoj samoupravi, i koji stupa na snagu 28. juna 2018.

Pored ovog zakona, Narodna skupština je usvojila i Zakon o potvrđivanju Dodatnog Protokola Evropske povelje o lokalnoj samoupravi o pravu da se učestvuje u poslovima lokalnih vlasti.

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, šef Odeljenja za pravni sistem lokalne samouprave
Kontakt: mailto:maja.stojanovic@skgo.org i 011/735-79-35

Možete nas pratiti i preko:

Ovu uslugu SKGO realizuje u okviru projekta „Institucionalna podrška SKGO – treća faza“, koji podržava Vlada Švajcarske